

VĂN HÓA QUẢN LÝ THỜI HẬU HIỆN ĐẠI

Nguyễn Ngọc Thơ*

Tóm tắt: Hội nhập khu vực là xu hướng chính trị - ngoại giao quan trọng đang diễn ra trong thế giới đương đại như là một hệ quả trực tiếp của quá trình toàn cầu hóa kinh tế. Đi cùng với kinh tế là các mặt giáo dục và văn hóa, thậm chí hai lĩnh vực này phải giữ vai trò tiên phong do chúng gắn liền với nền tảng tư tưởng xã hội. Hội nhập đòi hỏi các bình diện văn hóa - tư tưởng phải tái nhìn nhận, đánh giá cấu trúc, tính chất và hiệu quả để đảm bảo lợi ích của tiến trình hội nhập. Trong quá trình ấy, việc tiếp nhận, thấu nạp và tái tạo một số hệ thống các giá trị, các quan niệm mới là điều cần thiết và có ý nghĩa. Hậu hiện đại là một trào lưu tư tưởng - văn hóa như vậy.

Bài viết này áp dụng các phương pháp sử dụng các tài liệu thành văn, phân tích tổng hợp và so sánh dưới góc nhìn văn hóa học để đánh giá xu thế mới của quản lý và văn hóa quản lý thời hậu hiện đại vốn đang dần trở nên phổ biến ở các quốc gia tiên tiến, đặc biệt làm rõ khoảng cách giữa nó với phong cách quản lý truyền thống ở Việt Nam (và Đông Á), đồng thời hình thành phương pháp luận cho việc đổi mới văn hóa quản lý ở Việt Nam. Nghiên cứu cho thấy, truyền thống quản lý kiểu Nho giáo “nửa vờ” pha trộn với nhiều dòng triết học Pháp gia, Thiền tông và trọng cộng đồng của người Việt Nam có một tiền đề khá thuận lợi cho việc tích hợp, chuyển đổi theo cung cách quản lý Hậu hiện đại; song tính cách văn hóa và tâm lý ưa nhân rồi của một bộ phận người dân đã và đang tạo nên lực cản cho quá trình chuyển đổi ấy.

Từ khóa: Việt Nam, văn hóa quản lý, hậu hiện đại, chuyển đổi.

Nguyễn Ngọc Thơ: *Culture management in the post-modern period*

As a direct consequence of economic globalization, regional integration is undoubtedly a significant political - diplomatic tendency in the contemporary world. Along with economic integration, education and culture are the two pioneering aspects because of their role in shaping the ideological foundation of society. Integration has so far brought to the country both opportunities and challenges. It requires to identify and re-evaluate structure, characteristics and values of the culture and ideology aspects to get benefits of integration. It is necessary and significant to acquire, adopt and reproduce some new social concepts and values in this process. Postmodernism is a such new wave of culture and ideology.

This paper used the method of desk review. From the perspective of cultural studies it analyzed, synthesized, and making comparison to assess the new tendency of management and management culture in the post-modern period which is currently prevailing in the developed countries. It also identified the differences between this tendency and the traditional style of management in Vietnam (and East Asia) as well as formed a methodology for cultural management innovation in Vietnam. The study revealed that the "quasi-Confucian" management tradition mixed with schools of Legalism, Zen Buddhism and the collectivism of Vietnamese people has provided a quite favorable premise for transition towards postmodern management. However, the cultural traits and stability-oriented mindset among a part of the people have created a hindrance for that transition.

Keywords: Vietnam, management culture, postmodernism, transition.